

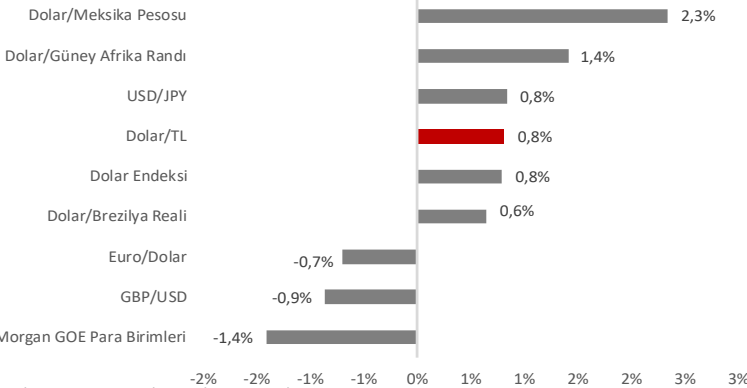
Geride kalan hafta

- Küresel riskli varlıklara olan talep bu hafta kırılğan bir seyir izledi.
- Euro Bölgesi ve Japonya'da ikinci çeyrek büyüme rakamları aşağı yönlü revize edilirken, bunlara ilave olarak beklenti altında gelen ekonomik aktivite verileriyle büyüme kaygılarını artırdı. Suudi Arabistan ve Rusya uygulamakta oldukları petrol arz kesintilerini yıl sonuna kadar sürdüreceklerini açıkladılar. Avustralya'da LNG sevkiyatı yapan şirket işçileri ile yapılan görüşmelerin başarısız sonuçlanması sonrası kısmi grevler başladı. Bu gelişmeler sonrasında petrol ve doğal gaz fiyatlarında yaşanan yükselişle enflasyonist baskıların artacağına yönelik endişeler öne çıktı. Ayrıca, ABD Merkez Bankası (Fed) ve Avrupa Merkez Bankası (ECB) yetkililerinden faiz artışları konusunda şahin açıklamalar geldi. Böylece, hafta boyunca küresel risk iştahı kırılğan bir seyir izledi.
- ABD'de ISM hizmet PMI Ağustos'ta beklentilerden güçlü geldi. ISM hizmet PMI Ağustos'ta 52,5'e gerileyeceği beklentilerinin aksine, Temmuz ayındaki 52,7'den 54,5'e yükseldi. Böylece hizmet aktivitesindeki genişleme hızlanmış oldu. Ülkede ayrıca Temmuz ayı dış ticaret rakamları açıklandı. Dış ticaret açığı Temmuz'da 63,7 milyar dolardan 65,0 milyar dolara genişledi.
- Euro Bölgesi'nin 2023 ikinci çeyrek büyümesi aşağı yönde revize edildi. 2023 ikinci çeyrek gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) çeyreklik büyümesi ön hesaplamasındaki %0,3'ten %0,1'e çekildi. Bu sonuçla yıllık büyüme oranı da %0,6'dan %0,5'e indirildi.
- Euro Bölgesi ve Almanya'da Temmuz ayı ekonomik aktivite verileri zayıf sinyaller verdi. Euro Bölgesi'nde perakende satışlar Temmuz'da aylık bazda %0,2 gerilerken, Haziran ayı rakamları yukarı yönlü revize edildi.

Almanya'da fabrika siparişleri Temmuz ayında aylık bazda %4,0 gerileyeceği tahminlerinin ötesinde %11,7 düşüş gösterdi. Ülkede sanayi üretimi de Temmuz'da aylık bazda %0,8 daraldı ve %0,5 düşüş beklentilerinin altında kaldı.

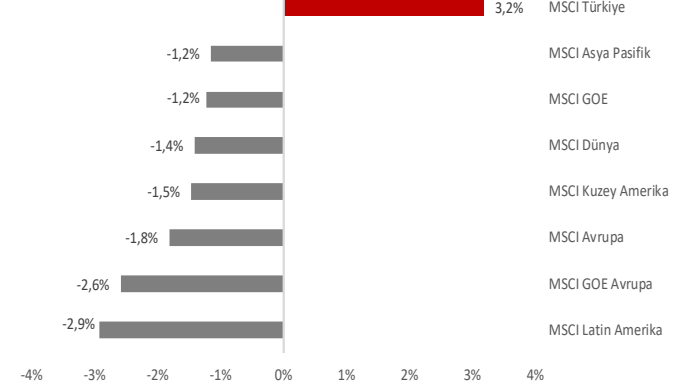
- Çin'de Ağustos ayında ihracat ve ithalat tahminlerinden yavaş geriledi. Çin'de ihracat Ağustos ayında yıllık bazda %9,2 gerileyeceği tahminlerinin üzerinde %8,8 düşüş gösterdi. İthalat da Ağustos'ta yıllık bazda %7,3 daralırken, beklentiler %9,0 düşeceği yönündeydi.
- Japonya'nın 2023 ikinci çeyrek büyümesi aşağı çekildi. Çeyreklik bazda daha önce %1,5 olarak açıklanan GSYH büyümesi %1,2'ye revize edilirken, yıllıklandırılmış büyüme oranı %6,0'dan %4,8'e güncellendi.
- Küresel risk iştahı hafta boyunca zayıf sinyaller veren makroekonomik veriler, enerji fiyatlarındaki dalgalanmalar ve belli başlı merkez bankası yetkililerinin şahin açıklamaları ile kırılğan bir seyir izledi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi 7 Eylül itibarıyla önceki hafta kapanışının %1,2 gerisindeyken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi de %1,4 düşüş gösterdi. ABD ve Almanya'da tahvil faizleri yükseldi. Dolar endeksi bu hafta yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri değişen oranlarda da olsa haftayı değer kaybıyla kapatacak gibi görünüyor. Ham petrol fiyatı haftayı yükselişle kapatmaya hazırlanırken, emtia fiyatlarının genelinde ise karışık bir tablo vardı.
- Bu hafta Türk finansal varlıklara yönelik risk iştahı ayrışan bir tablo çizdi.

Döviz Kurlarında 1 - 8 Eylül Dönemi Performanslar

Kaynak: Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Hisse Senedi Endekslerinde 1 - 8 Eylül Dönemi Performanslar

Kaynak: Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Raporun yayımlandığı gün Türkiye saati ile 15.00 itibarıyla

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla 2024-2026 dönemi kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) açıklandı. OVP'nin tanıtım sunumunda Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz 4 temel amaca dikkat çekti. Söz konusu amaçları afet yaralarının sarılması ve afet risklerinin azaltılması; makroekonomik ve finansal istikrarın sağlanması ve enflasyonun tek haneye düşürülmesi; yatırım, istihdam, üretim ve ihracat perspektifinde büyüme ve istihdamın devam ettirilmesi; sosyal adalet ve refahın güçlendirilmesi olarak sıraladı. Söz konusu amaçlara ulaşırlırken, mali disiplin, para politikası ve yapısal reformları kullanılacak temel politika araçları olarak ifade etti. Bununla birlikte, büyüme ve ticaret; beşeri sermaye ve istihdam; fiyat istikrarı ve finansal istikrar; kamu maliyesi, afet yönetimi, yeşil ve dijital dönüşüm, iş ve yatırım ortamı öncelikli yapısal reform alanı olarak duyuruldu. OVP'de hükümet 2023 yılında gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesinin %4,4 olacağını öngörürken, 2024, 2025 ve 2026 yılları için sırasıyla %4,0, %4,5 ve %5,0 olarak sıralandı. 2023 yılı sonu enflasyon tahmini %65,0 ile TCMB'nin son Enflasyon Raporu projeksiyonunun üst bandının da üzerine çıkarıldı. 2024 ve 2025 için beklentiler ise TCMB öngörülerıyla uyumlu %33,0 ve %15,2 olarak teyit edilirken, 2026 yılı tahmini %8,5 olarak açıklandı. 2023 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranının %6,4 olacağı hesaplanırken, 2024 yılında bu seviyede kalabileceği ifade edildi. 2025 ve 2026 yıllarında sırasıyla %3,4 ve %2,9 olacağı tahmin edildi. Yapılan açıklamalardan, deprem hariç bütçe açığının ise 2023 yılında %3,4, 2024 yılında %3,8, 2025 ve 2026 yıllarında %2,3 olarak öngörüldüğü anlaşılıyor.
- Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Ağustos'ta piyasa ortalama beklentilerinin üzerinde gelirken, yıllık enflasyonda yükseliş hızlandı. TÜFE Ağustos'ta aylık bazda %9,1 artarken, yıllık enflasyon Temmuz'daki %47,8'den %58,9'a yükseldi. Momentum göstergeleri yukarı yönlü riskleri teyit etti. Detaylar vergi artışlarının ve birikmiş maliyetlerin etkilerinin sürdüğünü ortaya koyarken, mal ve hizmetlerde güçlü artışlar genele yaygın olarak devam etti. Çekirdek göstergelerde genele yayılan fiyat baskısı Ağustos'ta sürdü. Yurtiçi üretici fiyat endeksinde (Yi-ÜFE) güçlü artışlar devam etti. Ağustos'ta Yi-ÜFE aylık bazda %5,9 artarken, yıllık enflasyon Temmuz'daki %44,5'ten %49,4'e çıktı. Vergi etkisinin ÜFE'de olmaması nedeniyle TÜFE'nin altında artış sürerken, yıllık enflasyon yine görece yavaş arttı. Bu nedenle TÜFE ile ÜFE yıllık enflasyonları arasındaki makas TÜFE lehine 9,5 yüzde puan ile rekor seviyeye genişledi.
- Ticaret Bakanlığı Ağustos ayı öncü dış ticaret verilerini yayımladı. Buna göre, Ağustos'ta ihracat yıllık bazda %1,6 artarak 21,6 milyar dolara çıktı. Aynı dönemde ithalat %6,3 azalarak 30,5 milyar dolara indi. Dış ticaret açığı ise 2022 Ağustos'taki 11,3 milyar dolardan 8,9 milyar dolara geriledi.
- Hazine Ağustos ayı nakit gerçekleştirmelerini yayımladı. Ağustos ayında gelirler yıllık bazda %87,2 artarken, giderlerde artış %83,5'te kaldı. Giderler içerisinde ise faiz dışı giderler sadece %69,3 artsa da faiz giderlerinde %281,5'lik artış meydana geldi. Bu sonuçlarla 2022 Ağustos'ta sadece 28,6 milyar TL olan toplam nakit bazlı fazla bu yıl Ağustos'ta 61,9 milyar TL seviyesine çıktı. Aynı dönemde faiz dışı fazla 47,6 milyar TL'den 140,7 milyar TL'ye yükseldi.
- Finansal kesim dışındaki firmaların net döviz açığı Haziran'da yükseldi. TCMB'nin açıkladığı rakamlara göre Haziran ayında aylık bazda reel

sektörün varlıkları 4,9 milyar dolar gerilerken, yükümlülükleri 2,5 milyar dolar düştü. Net döviz pozisyonu açığı ise 83,8 milyar dolar olarak gerçekleşti ve Mayıs ayına göre 2,4 milyar dolar genişledi. Haziran 2023 döneminde kısa vadeli varlıklar 145,4 milyar dolar iken, kısa vadeli yükümlülükler 83,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Böylece kısa vadeli net döviz pozisyonu fazlası Haziran itibarıyla 62,0 milyar dolar olurken, Mayıs ayına göre 4,5 milyar dolar düşüş gösterdi. Kısa vadeli yükümlülüklerin toplam yükümlülükler içindeki payı ise %33,1 düzeyinde oldu.

- Ağustos'un son haftasında TCMB rezervleri yükseldi. 1 Eylül'de biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 0,5 milyar dolar artarken, döviz rezervleri yaklaşık 2,8 milyar dolar yükseldi. Böylece brüt rezervler 3,3 milyar dolar artışla 120,6 milyar dolara çıkarken, net rezervler de 14,3 milyar dolardan 16,2 milyar dolar seviyesine yükseldi.
- Üç hafta art arda negatif seyreden yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi tekrar pozitif döndü. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 1 Eylül'de biten haftada 253,9 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alımı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 375,0 milyon dolar artırdılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 621,6 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapmış oldular.
- 1 Eylül'de biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları 0,8 milyar dolar düşüş gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hane halkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,3 milyar dolar yükselirken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 1,1 milyar dolar geriledi. 1 Eylül 2023 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %12,3 azalarak 212,5 milyar dolar oldu.
- Yurtiçinde Türk finansal varlıklara yönelik talep hafta genelinde ayrışan bir görüntü verdi. Hisse senetleri gösterge endeksleri TL bazında yükselirken, MSCI Türkiye endeksi 7 Eylül itibarıyla %3,2 oranında artış gösterdi. Hafta içinde ülke risk primi ve kısa vadeli tahvil faizlerinde artış görüldü. Öte yandan, TL dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında haftayı değer kaybıyla kapatacak görüntüsü sergiliyor.

Yurtiçi ve Yurtdışı Faizler				
	Son Veri	Haftalık Değişim	Son 1 Aylık Değişim	Yıl Başından Bu Yana
TL	%	Baz Puan		
2 Yıllık	23,18	273	583	1321
5 Yıllık	20,41	236	139	1152
10 Yıllık	20,76	146	233	1093
TLRef	26,35	-6	980	1609
TCMB Ağırlıklı Ortalama	25,00	8	750	1596
USD				
5 Yıllık	8,36	7	15	-33
10 Yıllık	8,71	10	20	-7
5 Yıllık USD CDS (Baz puan)	378	7	-23	-128
Küresel Faizler				
ABD-2 Yıllık	4,95	9	15	55
ABD-10 Yıllık	4,26	9	25	43
Almanya-2 Yıllık	3,07	9	-5	34
Almanya-10 Yıllık	2,62	8	15	6

Raporun yayımlandığı gün Türkiye saati ile 15.00 itibarıyla

Yeni hafta

- Küresel tarafta önümüzdeki hafta ABD Ağustos ayı enflasyon ve ekonomik aktivite verileri ile Eylül ayı tüketici güven endeksi rakamları açıklanacak. ECB depo faiz kararını açıklarken, Euro Bölgesi Temmuz ayı sanayi üretimi verileri ile Almanya Eylül ayı yatırımcı güven endeksi (Zew) gelişmeleri yayımlanacak. Çin'de yayımlanacak Ağustos ayı sanayi üretimi ve perakende satış verileri de takip edilecek.
- Yurtiçinde haftanın ilk gününde Temmuz ayı ödemeler dengesi rakamları, sanayi üretimi verileri ve işgücü istatistikleri yayımlanacak. Temmuz ayı perakende satış ve ciro verileri, Ağustos ayı konut satış rakamları ve merkezi yönetim bütçe gelişmeleri izlenecek diğer veriler.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı bu hafta 11 Eylül tarihinde 2 yıl vadeli sabit kuponlu tahvil, 12 Eylül tarihinde de 4 yıl vadeli TLREF'e endeksli ve 5 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihraçları gerçekleştirecek.

Haftanın Önemli Veri ve Gelişmeleri					
Tarih	Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Beklenti	Önceki
11 Eyl	Türkiye	Ödemeler Dengesi (milyar dolar)	Temmuz	-4,5	0,7
11 Eyl	Türkiye	Sanayi Üretimi (yıllık değişim)	Temmuz		0,6%
11 Eyl	Türkiye	İşsizlik Oranı	Temmuz		9,6%
12 Eyl	Türkiye	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Temmuz		-0,1%
12 Eyl	Almanya	ZEW Yatırımcı Güven Endeksi	Eylül	-15,0	-12,3
13 Eyl	Euro Bölgesi	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Temmuz	-0,7%	0,5%
13 Eyl	ABD	TÜFE (aylık değişim)	Ağustos	0,5%	0,2%
14 Eyl	Euro Bölgesi	ECB Depo Faiz Kararı	Eylül	3,75%	3,75%
14 Eyl	ABD	ÜFE (aylık değişim)	Ağustos	0,4%	0,3%
14 Eyl	ABD	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Ağustos	0,2%	0,7%
15 Eyl	Çin	Perakende Satışlar (yıllık değişim)	Ağustos	2,8%	2,5%
15 Eyl	Çin	Sanayi Üretimi (yıllık değişim)	Ağustos	4,0%	3,7%
15 Eyl	Türkiye	Konut Satış İstatistikleri (bin adet)	Ağustos		109,5
15 Eyl	Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (milyar TL)	Ağustos		48,6
15 Eyl	ABD	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Ağustos	0,1%	1,0%
15 Eyl	ABD	Michigan Üniversitesi Güven Endeksi	Eylül	69,5	69,5

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr